

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 7.

V Ptuj v nedeljo dne 18. februarja 1912.

XIII. letnik.

Krinka doli!

Že zadnjič smo poročali, da so slovensko-klerikalni poslanci zopet razbili štajerski deželni zbor in s tem umorili vse želje in nade bednega štajerskega ljudstva. Kdor pozna življenje, pravzaprav životarjenje tega nesrečnega ljudstva, ki se bori vsak dan na novo za kosček kruha, kdor vidi pol nago deco in lačne starčke, od katerih jemljejo debeli duhovni gospodje zadnje krajcarčke, kdor ima le pojem o kmetiskem, delavskem in obrtniškem življenju, kdor je poskusil razumeti vso plitvo narodnjaško politiko naših „ljudskih voditeljev“, — ta mora res v sveti jezi nad počenjanjem teh poslancev udariti s pestjo po mizi! Za Boga, kaj pa že mislijo ti slovensko-klerikalni poslanci, da so? Ali res mislijo, da je zabitost širokih množic duševno zanemarjenega ljudstva tako velika, da si smejo vse dovoliti? Ali res mislijo ti „poslanci“, da dela slovensko ljudstvo edino za žep svojih zastopnikov? Ali res mislijo, da bodo že celo deželo komandirali in strahovali? Ali res mislijo, da je njih tucat več vreden nego stototisoč kmetov? ... Gospodje slovenski poslanci, ne šopirite se s pavovim perjem, ne nosite previsoko svoje nosove! Pomislite, da traja „svaka sila do vremena“ ... Ljudstvo gleda in vidi! Ljudstvo čuti! In to ljudstvo bode polagoma izprevidilo, da ste vi slovenski poslanci njegovi grobokopi! Na vaši vesti je vsa beda in revščina, vi ste krivi, da ljudstvo obupa in si ne več pomagati! Vi bodele odgovor dajali pred zgodovino revnega slovenskega ljudstva, katerega življenje je vsak dan bolj podobno življenju beračev ...

Vi ste krivi! — Kdo je to? — Vi slovenski deželni poslanci štajerski, ste krivi! V starih časih bi se pribilo vaša imena na sramotno tablo! Ali tudi zdaj se jih ne sme pozabiti! Ob vsaki priliki moramo ljudstvo opozarjati na vaša imena, vi politični gospodje, ki pustite ljudstvo v lakoti umirati, medtem ko imate začasno volitev usta vsa polna najsladkejših obljub! Ej, gospodje, ljudstvo si bode vaša imena zapomnilo in prišel bode zopet čas volitev, zopet čas boja, zopet čas medenih obljub. Takrat bode pač marsikateri vaš dosedanji zapeljani somišljenik in prijatelj izprevidel, marsikateri kmet bode šel raje v hlev svoje izstra dane krave gledati ali na travnik posledice povodnji opazovati, nego da bi zopet v krčmi pritrjeval vašim zlaganim besedam! ... Kateri so torej deželni poslanci slovenski, ki so preprečili gospodarsko delo? Tu so njih imena:

Dr. Korošec, kaplan;
dr. Benkovič, advokat;
dr. Jankovič, zdravnik;
dr. Verstovšek, profesor;
Ozmeč, župnik;
Robič, deželni odbornik;
Roškar;
Meško;
Novak;
Pišek;
Terglav;
Vrečko;

pomočniki, ki morajo vbogati!

To so tisti junaki, ki silijo štajersko deželo v vedno nove dolgove. Kadar bodejo ti možakarji zopet med ljudstvo prišli, takrat naj vsak posamezni kmet korajžno svoje mnenje pove. Kmet, obrtnik, delavec, — ne boj se tega tucata možakov, ki te danes po komandi protiaustrijskih hujšakačev „zastopajo“ ...

Ljudstvo, povej tem poslancem resnico! Kmet, kadar ti bode vzel eksekutor zadnjo kraljico iz hleva, takrat pojdi tvojega slovenskega poslanca vprašati, zakaj je delal deželi dolgove in s tem večje davke ... Kadar bodeš v uničenem vinogradu iskal pomoči od države in dežele, ki vendar temelji na kmetiskem delu, takrat pojdi k tvojemu slovenskemu poslancu in vprašaj, zakaj ti je podpora snedel ... Kadar preplava Drava ali Pesnica tvoje travnike in kadar pride zopet čas, da moraš „mrvo mlatiti“, takrat pojdi k slovenskemu poslancu in mu reči: Zakaj si ne mogočil regulacije? ... Kadar bodeš na smrt bolan iskal pomoči v deželni bolnici in se ti bodejo vrata pred nosom zaprla, takrat pojdi k tvojemu poslancu in mu reči: Zakaj pustite celo bolnike trpeti, ako že zdravim ničesar ne privoščite?! ... In končno, vbogi kmet, vprašaj te slovenske poslance: Zakaj niste delali obstrukcije, ko ste dobivali lepe denarje kot plačo za vašo poslaniško lenobo?! Zakaj ste jemali dijete, slovenski poslanci, ko ste vendar vedli, da ljudstvo trpi in strada? ...

Slovenski poslanci! Na vašo glavo pride revščina slovenskega ljudstva!

Politični pregled.

Državna zbornica stopila bode v torek, dne 27. februarja zopet skupaj. Razpravljati bode morala zdaj o najvažnejših postavnih predlogih: o državnem proračunu, o vojni prenovi in o raznih davčnih postavah. Baje se bode tudi zopet o italijanski visoki šoli govorilo, ako ne bode zopet na Avstrijskem tako običajna obstrukcija vse delo preprečila.

Delegacije obdržale bodejo svoje glavno zasedanje šele meseca aprila po Veliki noči. Minister za zunanje zadeve grof Aehrenthal je namreč bolan in splošno se sodi, da sekcijski šef Müller, ki ga zastopa, ne bode prišel pred delegacije. Pozno zasedanje delegacij pa bode imelo bržkone to posledico, da se ne bode moglo sprejeti skupni proračun; računati nam je torej zopet s proračunskim privzorcem.

Kam gre denar iz davkov? Vlada je za hrvatske in slovenske šole na Primorskem 100.000 kron izplačala; od te svote dobi hrvatsko šolsko društvo 70.000 K, ki jih bode bogve kako porabilo. Pa pravijo, da nam gre slabo ...

Poroka v cesarski hiši. 10. t. m. vršila se je v Schönbrunn poroka nadvojvodine Izabele Marije z bavarskim princem Jurjem. Poroke se je udeležil tudi naš cesar, oče ženina princ Leopold in skoraj vsi člani cesarske družine. Poročil je visoki par nadškof dr. Nagl.

Zopet klerikalni polom. Klerikalci so povsod ednaki: svoja denarna podjetja in gospodarska

društva izrabljajo v politične namene in tako pride do poloma, pri katerem izgubi potem mnogo zapeljanih kmetov svoje premoženje in svojo čast. Tak slučaj se je zgodil zdaj zopet. Klerikalna osrednja zveza rusinskih „rajfajznovk“ je prišla v konkurz. Revizor je dognal, da njen položaj naravnost obupen. Primanjkljaj znaša okroglo 8 milijonov kron. Trpelo bode rusinsko ljudstvo, — zapeljivci pa so gotovo že na varnem!

Skupna Hrvatska. Med hrvatskimi narodnjaki se (kakor med našimi prvaškimi zagriženci) vedno zopet ponavlja misel o združenem hrvatskem kraljestvu. Žalostne razmere pod madžaronsko vlado to misel še pospešujejo. Hrvati so sedaj raztreseni po Hrvaški, Slavoniji, Bozni, Hercegovini in Dalmaciji. Njih poslanci so zdaj sklenili, da bodejo ob zasedanju delegacije cesarju prošnjo predložili, da naj se združi vse Hrvate v ednotno kraljestvo z lastno ustavo. Seveda se te prošnje ne bode vlašilo, ker bi to pomenilo začetek konca avstro-ogrške monarhije.

Izgnani škofi. Zaradi politične hujškarije proti državi izgnala je portugalska vlada za dve leti nadškofa v Bragi in v Portalegri. Portugalci ne dopustijo, da bi politika duhovščine nemir delala.

V Švici so sklenili pri ljudskem glasovanju vpeljavo novega zavarovanja za slučaj nezgode ali bolezni. Za predlog je glasovalo 45.000 oseb.

Sijamski kralj Mana Vairaut se je podal na veliko potovanje po Evropi.

Ednaka pravica za vse!

Vrli koroški list „Allg. Bauernzeitung“ prinaša pod tem naslovom zanimivi članek, ki se naslanja sicer večinoma na koroške razmere, ki pa ima vendar tudi splošni pomen. Objaviti hočemo torej tudi mi poglobitve misli iz tega članka:

Kmalu ko je sedanje ministerstvo nastopilo, se je na Dunaju zopet „delilo.“ Poljaki, ki imajo največje in nikdar polne žepe, dobili so seveda zopet največ. Njih troglavni poljsko-rusko-avstrijski patriotizem ima to lastnost, da se ga mora semtertja z avstrijskim denarjem plačati. 30 let sem že regulirajo v Galiciji potoke, in čudno, kadar so gospodje Poljaki napravili pri temu svoj „kšeft“, odtrga voda zopet vse proč. Zdaj je vlada Poljakom zopet 100 milijonov kron za gališke kanale dovolila, kateri kanali bodejo 8 mesecev v letu zmrznjeni, ostalih 4 mesecev pa posušeni. Na drugem mestu se je Čehe, te „patriote na preklic“ bogato obdarilo. Že pred par leti dobila je Praga (kakor nobeno drugo mesto!) od vlade 10 milijonov kron. Zdaj pa se je zopet za Češko več kot 100 milijonov kron za vodne zgradbe dovolilo. V Trstu je vlada 56 milijonov tako rekoč v vodo vrgla, kajti novi „molo“ se je podrl, predno je bil zgrajen. Celó za Kranjce, ki so l. 1908 za Srbijo denarje nabirali, ima vlada vedno darila.

Kaj pa se je za naše planinske dežele,

(zlasti za Štajersko in Koroško) storilo? Skoraj nič!

Koroška je n. pr. v gospodarskem oziru naravnost vzorna dežela, ker je večidel napredna. Ali blagor dežele trpi pod brezvestnimi duhovniškimi špekulanti in klerikalnimi političarji (à la Walcher in Grafenauer). Poleg tega izkoriščajo klerikalci še posamezne vasi. Le v okrajih Zgornja Bela in Winklern se vsako leto za lažljivo klerikalno časopisje 8.000 kron prislepri.

V splošnem zahtevamo, da se milijone davčnega denarja ne porabi izključno za Poljsko in Češko, marveč da se jih pusti deloma tudi pri nas na Koroškem in Štajerskem.

Napredni poslanci so vlado vedno na to opravičeno zahtevo opozarjali (slovenski poslanci seveda se raje s Čehi bratijo!). Ali tako ne gre naprej! Dolžnost države in vlade je, da naše dežele podpira.

Vlada porablja državne denarje dostikrat na najslabši način. Tako je ministerstvo Bienenrth klerikalni stranki darovalo dva milijona kron za agitacijo pri zadnjih državnoborskih volitvah. S to svoto bi se bilo lahko mnogo gospodarsko koristnega storilo. Vlada je hotela farški rudnik v Sonnbengu nakupiti; napredno časopisje je to nakano pravočasno preprečilo in s tem državo pred milijonskimi izgubami obvarovala. Sploh se nam zdi, da ima vlada za klerikalne strankarske namene vedno odprte roke. Vsled draginje se je dalo raznim državnim uslužbencem po par kron podpore, ni se oziralo na bolezen ali število otrok. Fajmoštrov in debantom pa daruje država takoj stotake kron. So fajmoštri, ki se hvalijo, da imajo dohodke kakor kakšni okrajni glavar, ki pa vendar od države na leto po 300 kron podpore dobivajo. In to so leđični gospodje, ki znajo tudi šolnino raztegniti. Kdo papomaga kmetu ali obrniku iz resnične revščine? Sredstva za podpiranje debelih fajmoštrov in debantov so v državnem zboru na zviti način skrita. Mali, bogi duhovniki seveda ničesar ne dobijo... Poslanci naj bi takemu zapravljanju državnih denarjev konec naredili! Tudi na drugi zadržni način se še visoki duhovščini darila dovoljuje. Pri pristojbenem ekvivalentu se merodajno vrednost kolikor mogoče nizko ceni. Tako postopanje velja poleg tega za 10 let...

Na ta in na enake načine se klerikalni „mrtvi roki“ darila daje, medtem ko „špara“ vlada pri deželah in prebivalstvu. Tako se

maši klerikalne mišje luknje z davčnim denarjem!

Ljudstvo pravi: Pravica za vse! In zato naj vlada na ljudstvo misli...

Gotovo govejo juho
najfinejšega okusa dajo

MAGGI JEVE **kocke**

à 5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke ne izvirajo od firme **MAGGI**.

Dopisi.

Iz Ribnice na Štajerskem. Kruta smrt pri nas ne pobira, ampak izbira; izbrala si je v kratki dobi najboljših štiri in sicer: 70 let starega Janeza Petrum, posestnika in gostilničarja. Gospo Ludmilo Radich p. d. Petre, posestnico, nenadoma v najboljši dobi, zapustivši troje malih otrok. 60 let starega Blaža Zapečnik p. d. Huschman, posestnika na Orlici. Zadnjo nedeljo pa smo sprejmi gospoda Janeza Ladinek p. d. Burggraf, 70 let starega veleposestnika, k večnemu počitku. Same blage duše, mir in pravico ljubni značaji, pridni sosed, ki so radevoljno vstregli vsakomur, ki je na ta ali oni način pomoči potreboval, bodisi siromak ali drugi, njih vrat nikoli ni najšel zaprtih, zato pa so bili tudi obče spoštovani in priljubljeni; to so dokazali sijajni sprevedi na pokopališče, katerih se je udeležilo ogromno število ljudi. Bodi jim večni mir, katerega so v življenju toliko ljubili!

Od sv. Ruperta v slov. gor. Neki dopisun „Slov. Gospodarja“ se v štev. 5 omenjenega lista, imenovavši me tajnika tukajšnega „Bral-

nega društva“, zelo huduje nad menoj, zaka da spravljam naše št. Roperske fante na Nemško v službo, ker da to ni pravi zaradi pomanjkanja tukajšnjih delavskih moči in da se tam fantje izpridijo ter se vračajo kot posilineni domov. Vprašal pa bi Tebe — posiljubl —, kdo pa je tega kriv? Res žalostno in težavno je za našega kmeta, da mora vsled te grde nevošljivosti in nedopustnosti nemškega poduka v naših krajih pošiljati svoje sinove daleč od doma, da se tam priučijo tega toli važnega jezika. Vsak zaveden mladenič, bodisi tudi dekle, ki pozna pomen pregovora: „Več jezikov znaš, več ljudi veljaš“, je takorekoč primoran, začasno zapustiti svoj domačo grudo, da se priučijo na tujem tega, česar mu toliko zaviđaš, Ti zagrižena prismoda. Bodi torej povedano, ljubo dopisunče, da se pr malo zmenim za Tvoje čenčarije! Dovolim si tudi ponižno vprašati našega gospoda učitelja, kaj mu daje povod, da se zaradi tega mojega početja togoti in razsaja nad mojim bratom šolarjem? Ne pustim si tudi od tega g. dopisatelja trditve, da bi jaz fante lokal na Nemško. Še sami radi grejo, ker tudi nemški škerjančki lep živigajo...

Fic-fic.
Strelci pri Ptuj. Ponoči dne 2. t. m. s neznanimi tatovi vlomili pri Franc Golob v kuhinjo. Ukradli so iz peči 3 modle pečenih pogank in kuhanega mesa, strgali kufer ter pokradli surovo meso, 3 kile cukra, 2 flaši žganja in lonec ocvirkov. Pojedli so tudi domači sir in dosti suhih sliv. Potrli so več flaš in kuhinjske posode. Bog jim žegnaj! — Franc Golob.

Iz Ragoznice pri Ptuj. Znanega očeta Mila Brenčiča sin Joško se je te dni (12. t. m.) poročil s hčerko poslanca Piškega. Cestitamo poročencom v tem novem stanu in želimo obilno srečo in blagoslova. Želimo, da bi njuno sro prešinil žarek svetlobe, da bi bila ves čas svoja življenja naprednega mišljenja in vedenja.

Kozje. Veliki živinski in kramarski sejma se vrši dne 24. februarja t. l. v Kozjem. Sejmarji se opozarjajo na novo mostno tehniko, katero bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstopne sejmšči za živino je vstopnine prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupci uljudno vabijo.

Tržko županstvo.
Ješence. Dragi „Štajerci!“ Redkokedaj sliši od nas, pa vendar se moramo oglasiti našemu ljubemu „Štajercu.“ Radi bi imeli, da izvejo bralci „Štajerca“ tudi od nas kaj novega. Pred nekaj leti vladalo je v naših gozdih velika veselje, petje in žvrgolenje ljubih ptic; kaj poslušal bi bil človek te lepe drobne pevke. Prišel je pa semkaj nek železnični čuvaj, kateri je rekel, da je vsako meso dobro, če je le dobro pripravljeno; oropal je vse gnezde, vzel mladice ter jih snedel. Izginilo je to ljubo petje. Dragi bralci „Štajerca!“ O tej naši žalosti izvedel je nek mlad kaplan z imenom Ivan Baznik iz Hočah, ter jo takoj iztuhtal in nam pomagal v tem žalostnem času; glejga šmenta, ta Blaznik ali kako se že piše, to vam je kerlc. Ustanovil je neke „Orle“, dobro da ne „čuke.“ Izvedeli smo, da je ustanovil te „Orle“ v Hočah; tam so se zanj baje vgnezdili in prifrčali na Slivnico, in tukaj jim bo gosp. drž. poslanec Pišek baje n gosle špilal in jih bo učil pet; torej kako smo srečno imamo upanje, da se v naše gozde povrne spet to ljubo petje in zopet bode živahno življenje. Dragi „Štajerci!“ Kako bodejo ti „Orli“ frčali? Vam bodedo poročali. Najbolj gotovo pa je, da se bodejo raztepli po svetu, kakor tudi njih „hauptmann“ Pišek, ki ne bo dobil pri nobenega glasu (v morebitni volitvi v deželnem zboru). Kaj ne, dragi bralci „Štajerca“, tako ne hočemo osrečiti farški podrepaniki in kaki še našesom mokri kaplani. Ko bi nam ta Blaznik kaplan v Hočah, ustanovil kako gospodarsko društvo, bi bilo res velikega pomena, pa tudi z „Orli“, „Oberčuki“ nas pa še tako mlad kaplan Blaznik ne boš osrečil. Za danes dovolj. Se te bomo, dragi „Štajerci“, da prekoračim 10 tvojih zapovedi. Živel „Štajerci!“ Auf Wiedersehen Herr Blaznik, zwischen Marburg und Kötsch.

Sv. Trojica v Slov. gor. V sredo dne 1. februarja smo spremljali tukajšnega posestnika Jurija Kohs k zadnjem počitku. Prerano je vzel brezmišlostna smrt ženi pridnega moža, otrokon skrbnega očeta, požarnikom zvestega tovariša nam pa dobrega prijatelja in sosedu. Dokaj temu je lep spreved, katerega mu je dala po-

Politična šala.

Naša slika kaže politično karikaturu o kitajskih razmerah; na sliki vidimo prestol kitajskega cesarja, ki sedi čisto zgoraj, prestol podpirajo „mandžuhi“, ki so pristaši sedanjega cesarja. Ali nezadovoljno ljudstvo se v prestol upira in že se majo, — kmalu se bode podrl. Tako so tudi v resnici razmere na Kitajskem. Ustaši so na celi črti zmagali in že se je proglasila republika. Časi mandžovskega cesarja so minuli...

Der wackelnde Mandschuthron

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

žarna bramba in tržani. Pred hišo je zapela so- sedna rodbina Krainčeva slovo in nobene oči niso ostale brez solz, ker v britki resnici je stalo pred nami, da moramo od tega dobrega človeka za vselej slovo vzeti. Težko nam je, ker z njim izgubili smo zanesljivega sobojnika, katerega za vselej v dobrem spominu obdržimo. Kako težko pa še mora tistim biti, kateri z njim svojega skrbnika izgubijo. Naše sožalje bodi jim tolažba, pokojnem pa zemljica lahka!

Sv. Trojica v Slov. gor. Naša stranka gre od zmage do zmage. V petek so pri volitvi cerkveno-konkurenčnega odbora sami dobri kmetje izvoljeni bili. Od 63 volilcev je prišlo 42. Glasi so se vsi ednako oddali in sicer na imena: Golob Johan, kmet v Spodnjem Porčiču; Anton Krainz, kmet pri Sv. Trojici; Ludvig Kohsar, obč. predstojnik v Gornj. Porčiču; Franz Mulletz, obč. predst. v Oseku in Johan Schillett, kmet v Spodni Senarski. Dobra imena teh posestnikov nam jamčijo, da se ne bodo nepotrebnosti izdali naredili. Dva klerikalca sta si prišla volitev ogledat, drugi pa so raje doma ostali, ker so si vendar že dovolj pameti kupili...

Iz Rač Kranichsfeld. (Nekaj o našem kaplanu Belšaku). Naš častivredni gospod kaplan so rekli nekoč, da je v Račah samo ena krščanska gostilna. To je menda tista, kjer je doma lepa Rozika. Čudno, da pošiljajo svoje hlapce bernjo pobirat tudi v ono drugo krčmo, ki ima nemški napis. Seveda naš nemški krčmar ni dal nič, in je nagnal tiste nabirače, ki so menda po poveljju častivrednega gospoda šli tja, kjer napravijo ta gospod velik ovinek okrog nemškega napisu. Pa najbolj skazali so se naš častivredni v tem letu. Oni so namreč tudi ka- tehet na naši šoli. Že lani smo videli včas, da so, namesto da bi šli v šolo, mudili se pri lepi Roziki, krščanski gostilničarki. 2. januarja t. l. so pili in bili veseli pri lepi Roziki od ene po- poldan do dvanajste ure ponoči, šola pa — bodi šola. Danes 1. februarja 1912 so napravili naš častivredni ravno tako. Šola naj bo šola, kaplan in Rozika pa sta pila in vesela bila. Potem so pa naštenkali še enega, ki je pri „Schulvereinu“ in ima svinčnik z nemškimi barvami, češ, da mu je treba menda dosti barv. Mi imamo že zmiraj dosti barv, le gospod kaplan naj gledajo, da jim farbe ne bojo pošle. Potem bi pa onega gospoda še vprašali, čemu mu občina račka plača 40 K na leto za voz, če samo zato, da jih zapelje do Rozike, ali pa da jih pelje v šolo? Opomnili bi gospoda častivrednega še na ono podoknico, ki so mu jo zapeli fanti v Orehovi vasi, ko je Mimiki delal po noči kratek čas.

Mestni vrh pri Ptuj. Tukaj imamo tako ljubeznjive prijatelje, ki so tako pridni, da ho- dijo še ponoči dela iskati, čeprav jih nikdo za to ne prosi. Takim delavcem se Jožef Pauko ne bode zahvalil, ker mu napravijo več škode nego haska. In prokleta naj bode roka, ki se tacega „dela“ loti, da gre ponoči tuje izabelske trte rezati. Poškodovanih je 17 trt, ki so popolnoma proč odrezane. Posestnik Pauko pač sumi, kdo je to falotstvo napravil. Mislimo, da bode že žandarmerija dotično osebo dobila, ker je ista itak že svoj čas grozila, da bode škodo delala. Škode je za 150 kron. Kateri mi poškodovalca naznani dobi 20 K plačila.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Novice.

Tako zapravljajo! Poročali smo svoj čas o zgradbi nekega vodnjaka ob državni železnici na Zgornjem Avstrijskem. Vodnjak je koštal 100 K, ali komisija, ki ga je ogledala, stala je 500 K. Zdaj poročajo o enakem slučaju: Na neki postaji državne železnice skočil je pri ran- žiranju en vagon iz šin. Seveda se je zbornalo takoj komisijo iz raznih mest skupaj. Komisija je vse pregledala in preiskala in končno so zo- pet popolnoma nepoškodovani vagon v šine vzdignili. Delavec, ki je zakrivil to malo nezgodo, obsojen je bil na 1 krono globe. Komisija pa je

koštala 150 kron! Taki smešni in obenem ža- lostni slučaji se ponavljajo vsak dan. Ni čuda, da imajo državne železnice 37 milijonov pri- manjkljaja, katerega moramo zopet mi davko- plačevalci trpeti!

Kapitalisti pač ne čutijo splošne druginje. Klerikalna stavbena kreditna banka na Dunaju dosegla je leta 1911 čistega dobička za 581.878 K. Ta dobiček odgovarja 26½% obrestovanju akcijskega kapitala 2 milijonov kron. Dividende se izplačuje pri tej banki zopet 15 in 17%. Tem ljudem ne gré slabo; vendar pa še vedno vpí- jejo, da so kmetje krivi splošne druginje...

Samopomoč. V Feldkirchu na Zgornje-Áv- strijskem so zaradi raznih tatvin v cerkveni na- biralnik dali dinamita. Ko je postopač Muhič hotel v nabiralnik vlomiti, se je dinamit sprožil; Muhič je bil po vsem telesu hudo ranjen.

Duhovniški štrajk. V belgijskem mestu Ant- werpen nastal je na Avguštnski cerkvi duhov- niški štrajk. Duhovnikom se namreč ni več lju- bilo, zutraj vstajati. Zato so zahtevali, da se jutranjo mašo odpravi. In ta farški štrajk je končal z uspehom. Bati se je le, da ne bi ljudje pričeli štrajkati in bi sploh ne hodili več v cerkev!

55 let v norišnici. V deželni norišnici Stein- hof pri Dunaju umrl je te dni bolnik Konrad Knoll, ki je živel nepretrgano skozi 55 let v norišnici. Nesrečnož, ki je bil sin nekega pro- fesorja, je bil sicer nezdravljivo blazen, ali do- segel je vkljub temu visoko starost.

Zanimivo društvo. V Dresdenu se je usta- novilo „društvo nezakonskih očetov.“ To društvo združuje vse one, ki menijo, da morajo za svoje nezakonske otroke preveč plačevati. Pravijo, da sedi v društvenem odboru tudi neki kaplan.

Vladar — čevljar. Emir v Afganistanu je sklenil, da nabavi svojim zamorskim vojakom škornje. Naročil si je čevljarske mašine in zdaj išče delavca, ki bi afgansko ljudstvo v izdelo- vanju čevljev podučil.

50 milijonov kron škode napravila je živinska kuga na gobcih in parkljih v Avstriji. Obolelo je skupno 800.000 kosov govede. Vbogi kmet!

Petrolejski vir so našli v Körös-Mező v Ogrskem, ko so kopali v globočini 514 metrov.

Za konjerejce. Poljedelsko ministerstvo vabi vse konjerejce, da naj naznanijo svoje za plemo primerne žrebce, ki bi jih hoteli prodati. Na- znanila je napraviti najkasneje do konca aprila t. l. z vlogo, ki jo je kolekovati z 1 K in na- sloviti naravnost na poljedelsko ministerstvo.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Hinavci! Da povzdignijo brezvestno svojo obstrukcijo med nezavednim ljudstvom in igrajo

i zanaprej vlogo „odrešenikov“ ter „zastopnikov“ slovenskega prebivalstva na Štajerskem, — iz- dali so klerikalni poslanci nekaj oklic „svojim volilcem.“ V tem sicer prav kratkem, vodenem in ničrečnem „oklicu“ skušajo resnico zaviti in se delajo kot apostolni narodne misli. Seveda rabijo zopet klerikalno sredstvo podle laži, da bi „svojim volilcem“ čimveč peska v oči natro- sili. Le par posameznosti naj omenimo: Oklic pripoveduje, da so Rožkar, Novak, Terglav in drugi v Gradcu branili „čast in pravico slovenskega ljudstva“, zakar slovensko ljudstvo gotovo nikdo ne zaveda. Oklic pa ne pove, kakšna je ta „čast“ in kakšna „pravica“ slovenskega ljudstva. Ali je za slovensko ljudstvo „častno“, da ima skoraj največ eksekutivnih prodaj in ameriških iz- seljencev? Ali je to za slovenske poslance „častno“? In pravica, pravica, — slovensko ljudstvo ima po mnenju klerikalnih poslancev le to „pravico“, da plačuje krvave davke in se potem pokori vsaki želji farških politikastrov, ki so jerobi ljudstva. Kar govori oklic o „zau- panju ljudstva“ do klerikalnih poslancev je na- ravnost smešna komedija. Vi klerikalci niste ljudstvo nikdar za zaupanje vprašali, vi ste ljudstvu z nasilnim aparatom verske zlorabe vedno le komandirali, da mora sprejemati papir- nate zaupnice... Tako stoji stvar! Najlepše pa je, ko piše ta „oklic“ ligaoirjanskih morali- stov: „Naša vstrajnost je začela zmagovati.“ Torej „zmagovati“! S tem, da so kleri- kalni poslanci na komando politič- nih rogoviležev razbili dežel- ni zbor in preprečili gospodarsko delo, s tem da so odjedli kmetom podpore, brezobrestna posojila, cestne zgradbe, regulacije poto- kov, — s tem so „pričeli zmagova- ti.“ Ali ni tako, kakor da bi se ti klerikalni poslanci iz ljudstva naravnost norca delali? Ali ni to največji škandal, ako debeli trebuhar lač- nemu beraču namesto hrupa kos kamenja po- nuja? In ti ljudje govorijo nekaj o krščanstvu in narodnjaštvu in bogve kaj vse še jim teče raz jezika, kadar lovijo kaline v svoje zanjke!... Kar govori klerikalni „oklic“ o pogajanjih, je vse na znani način zavito. Resnica je, da so klerikalni poslanci pričeli obstrukcijo brez vzroka in brez sklepa svojega kluba. Resnica je, da so vsa svoja „pogaja- nja“ vprižarjali, kakor vprižarjajo glumači ko- medijo. Resnica je, da sploh nočejo delati in da se jim gré edino za politične zahtev- te, nikdar pa ne za gospodarske. To je resnica. Za hujskarijo jim je, ne pa za kmeta. In zato bode pametni kmet pljunil na oklic klerikalnih poslancev!

Zrakoplov v vojski.

V sedanji italijansko-turški vojski v Tripolisu se uporablja prvič tudi moderne krmilne zrakoplove. Komaj je premagal človek zrak, komaj se je dvignil na svoji mašini kakor ptica v višave, — in že porablja to iznajdbo v namene umora... Kakor znano, prihajajo zdaj novice od tripoličanske vojne prav redko. Italijani so zado- voljni, da zamorejo obdržati komaj premagane male trdnjave in pozicije; v notranje Tripolisa ne morejo vsi- liti. Turki in Arabci zopet čakajo v svojih taborih boljše vreme. Zdaj pa so se pričeli Italijani v zraku boje- vati. Pred kratkim se je dvignil zra- koplovec Rossi s svojim letalnimi stro- jem v zrak; na aparatu je imel tudi stotnika Montu. Poletela sta čez tabor Turkov in Arabcev in metala baje z dobrim uspehom bombe na sovraž- nika. Turki so seveda na letalni stroj streljali in tudi štirikrat zadeli; pri- temu je bil stotnik Montu lahko ranjen. Vkljub temu se je vojna za Italijane srečno končala. Naša slika kaže prizor iz tega boja. Letalni stroj se pomika seveda z neverjetno naglico naprej; zato je tudi jako težko nanj streljati. Da so Turki vzlic temu zrakoplov štirikrat zadeli, dokazuje pač, da znajo imenito streljati. Ka- kor smo že poročali, naročila je tudi Turčija več letalnih strojev, s kate- rimi hoče proti Italijanom nastopati. Vojske bodočnosti bodejo res čudo- vite!

Der Aeroplan im Kriegsdienst.

Kmetje proti obstrukciji. Te dni se je vršil v Škofji vasi pri Celju veliki kmetijski shod „narodne stranke.“ Zbrani kmetje so sklenili resolucijo, v kateri prav oistro klerikalno obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru obsojajo. Kmetje pravijo, da se mora razbiti to brezvestno obstrukcijo, ki nam je tokom treh let tako veliko gospodarsko škodo napravila.

Podpora. Valed prošnji in delovanja naprednih mož, ki se brigajo raje za gospodarske razmere nego za politiko, dovolilo je poljedelsko ministerstvo v lanskem letu po toči prizadetim kmetom političnega okraja Ptuj 35.000 kron podpore. To podporo dobili bodo kmetje iz 21 občin v tem okraju. Hvala tistim, ki so se za to podporo brigali.

Klerikalna brezvestnost. Zadnji „Slov. Gospodar“ je prinesel zlagano vest, da se je g. Hugo Weissenstein na Ptujski gori ustrelil. Seveda na tej vesti ni niti sence resnice; g. Weissenstein živi in je hvala Bogu zdrav ter se sploh ne mara ustreliti. Kako je prišla talahkomiselnost vest v klerikalni listič in iz njega tudi v druge slovenske časopise, nam ni znano. Morda je kdo napravil neumno šalo in znani duhovniški dopisun je takoj čečkaril svoje zlagano pismo. Saj klerikalci niso navajeni, da bi se preje o resničnosti svojih poročil prepričali. Dopisovanje v liste upravljajo ti ljudje ravno tako lahkomišelnost in brezvestnost, kakor vse druge posle. Ne razumejo pa, da napravijo s takim nesramnim dopisovanjem dotičnemu lahko veliko škodo. Kadar vzame klerikalec pero v svoje kremplje, takrat se poživlja na resnico... Duhovniškemu dopisunu „Slov. Gospodarja“, „Straže“ in enakih lističev svetujemo, naj bodo malo bolj previdni, kajti drugače bi se mu znalo enkrat kaj neprijetnega pripetiti. Proti zahrbtnim napadom od take strani si bode človek že znal pomagati!

Kdo vē kaj? Iz Maribora je izginil 15 letni trgovski učenec Jožef Detiček. Od 21. decembra naprej ga ni bilo več videti. Obleden je bil tako-le: črni klobuk, plašč (Wetterkragen), črni tuhosti štifletni, hlače („Teufelszeug“). Kdor kaj o fantu vē, naj blagovoli to očetu Simonu Detičeku, Maribor, Mühlengasse 13 naznaniti.

Pobalinstvo. Iz Gornjega Grada se poroča, da je bila brzojavna žica pri sv. Janžu že opetovano poškodovana. Zdaj so orožniki storilce dobili; to so šolski dečki Tlaker, Celinšek in Jurgovic. Stariši bodo morali škodo povrniti.

Čez stopnice je padel v Trbovljah kovaški učenec Jakšek. Ranil se je jako težko.

Zaprl so v Brežicah Jožefa Jurjavec in Franca Blažič, ki sta se večkrat brez kart med Zidanim mostom in Brežicam vozila in sta pri temu izvršila v železniškem vozu razne tatvine. — V Celju so zaprli vlačugo Marijo Ribič, ki se vedno okoli potepa, krađe in slepari.

Kaznovane nune. Znano je, kakšne razmere vladajo v vsakem, posebno pa tudi v zdravstvenem oziru v raznih kloštrih. V kloštru šolskih sester v Mariboru nastala je v jeseni 1911 med gojenci škrlatica (šarlach). Ne vemo, ali so jo pobožne nune zdravile z žegnano vodo ali kaj. Na vsak način niso to nalezljivo bolezen oblasti naznanile, kakor to postava zahteva. Tudi zdravnik dr. Turič te svoje dolžnosti ni izpolnil, kar je pač prav čudno pri znanstveno izobraženem človeku. Valed tega je bil dr. Turič na 200 K globe obsojen, načelnica nunske kongregacije „sestra“ Stanislava Voh pa na 100 kron globe. Priziv na namestništvo jima ni pomagal.

Pretep v cerkvi. V cerkvi na Vranskem sta se skregala in stepla fanta Janez Poznič in Franc Goričan. Poznič je potem sunil zunaj cerkve Goričana še z nožem v roko. Obadva sta sodniji zaradi motenja vere naznanjena.

Vlomil je nekdo v hotel „Stadt Wien“ v Konjicah in je ukradel natakariči mnogo smodk,

znamk in vrednostnih predmetov. Zaprli so nekoga nastavljenca, pri katerem so tudi nekaj ukradenih predmetov našli. Dotičnika so že enkrat zaradi vloma zaprli, pa so ga takrat morali vsled pomanjkanja dokazov oprostiti.

Porotno sodišče v Celju je imelo 12. t. m. o ropu soditi. Delavec Janez Plementaž je namreč na cesti proti Rogaški Slatini napadel 64 letnega penzionista Turnška in mu oropal več stvari. Ker niso bili vsi znaki ropa dani, obsojen je bil Plementaž le na 8 mesecev težke ječe. — Zaradi uboja se je imel zagovarjati živinski trgovec Florijan Prah, ki je v Kostrivnici Antona Plavčaka tako pretepel, da je ta umrl. Obsojen je bil na 3 leta težke ječe.

Kamenje na vlak metal je kmetijski fant Martin Vrečko v Grobelnem. Smrkolin bode dobil pri sodnji plačilo.

Surovež. Z vilami v obraz udaril je kmet Podevšek v okolici Šmarja pri Jelšah svojo ženo. Naznanjen je sodniji.

Licenciranje žrebcev l. 1912 se bode na Štajerskem tako-le izvršilo: Dne 26. februarja ob 11. uri dopoldne na glavnem trgu v Mureku; dne 26. februarja ob 3. uri popoldne na kolo-dvoru v Poličanah; dne 27. februarja ob 9. uri dopoldne pri hlevu za žrebce v Ptuj.

Ustrelil se je baje zaradi brezposelnosti bivši kovač Jožef Stepich v Studenich pri Mariboru.

Grozna ženska. Posestnik Jožef Pesarič v Libiki pri Rogatcu ima ženo, ki ga je vedno mučila. Nikdar ji ni dovolj denarja domu prinesel. Mož je v tujini služil denar. Medtem pa se je babnica še z drugimi moškimi vlačila. Vsled tega so bili domači prepripi vedno hujsji. Zadnjič je zverinska ženska moža v spanju napadla in ga grozovito ranila. Razbila mu je čelusti in zlomila obe roki. Na možovo vpitje so prihiteli sosedi in so ji sekiro vzeli. Mož je smrtnonevarno ranjen, ženo pa so oddali celjski okrožni sodniji.

Svojega očeta pretepel je v pijanosti kmetiški sin Anton Krauš v Dobrini pri Rogatcu. Tudi mu je grozil z nožem. Surovega sina so sodniji naznanili.

Tatvina. V Mariboru je delavec Sostružnik svojemu gospodarju trgovcu Crippa ukradel suknjo, pomočniku Conla pa uro in zlatnine za 170 K. Policija je tata takoj vjela in zaprla.

Cestni rop. V Mariboru je neznani ropar na cesti napadel kontrolorja bolniške blagajne Jožefa Ebner, ga udaril po glavi, da je na tla padel in mu je 180 K ukradel.

Pazite na deco! V Pekarjih igral se je 18 mesečni otrok vdove Lešnik s surovim fižolom. Otrok je vtaknil fižol v usta in se zadušil.

Ribe kradli in prodajali so v ribnjaku kneza Windischgrätza pri Konjicah kmetijski fanti Jože Pušnik, Jože Olivo in Jaka Cegmuš. Sicer so pobegnili, ali naznanilo se jih je sodniji.

Iz ljubosumnosti so se stepli v Novicerkvi fanti Štefan Stimlak je pri tem z nožem Karla Lampret in Konrada Senčan težko ranil.

Pretepi. V sv. Jurju j. ž. sta se stepla hlapca Juri Lailar in Jože Orač. Zadnji je težko ranjen. — V okolici Šmarja pri Jelšah so fantje Johan Gajšek, Johan Gobec, Johan Čaks in Franc Gobec vprizorili veliki pretep, zaradi katerega se bode morali pred sodnijo zagovarjati.

Iz Koroškega.

„Kärntner Tagblatt“, znano nemško-klerikalno glasilo Weiss-Kaysrove kompagnije, prineslo je gnusno laž. Kakor znano, objavil je svoj čas „Š-Mir“ članek, v katerem je govoril o „nemško-nationalnem panamu“ in dolžil deželno upravo, da se je zgodilo veliko poneverjenje javnih denarjev. Članek je bil seveda od začetka pa do konca zlagan in celo orglar Grafenauer se je v deželni zbornici „Š-Mira“ sramoval. Zdaj pa pride „Kärntner Tagblatt“ in

poroča, da je — „Štajerc“ dotično lažljivo zavedo priobčil. „Š Mirove“ grehe hoče „Kärntner Tagblatt“ torej po znani liguorijanski morali „Štajerc“ naložiti, da bi s tem koroško nemško javnost proti našemu listu nahujskal. To je res malo hud tobak. „Kärntner Tagblatt“ in „Š-Mir“ sta si pač duševno sorodna; saj sta ova klerikalna.

Pliberk. Piše se nam: Dne 7. t. m. vršil se je tukaj v gostilni g. Wogol lovski venček. Razven mnogih lovcev iz Pliberka, prišlo je tudi nekaj vrlih mož iz Loibacha, ki se niso balj, na ta način svoje napredno in Nemcem prijazno prepričanje pokazati. Če se bode prav prvaško klerikalni večini tamošnjega občinskega zastoparja posrečilo, da odda ponudbe od svoje strani družbi črnega mišljenja, dokazuje vendar obisk venčka, da imamo tudi v Loibachu trdne napredne može, ki se ne bodo nikdar klerikalcem podvrgli. Na veselici je igrala izborna tudi lovcev obstoječa godba Kosmann, prepevalo se je koroške pesmi in splošno veselje je zavladalo. Pevcem g. Wogel, njegovi gospej soprog, g. Eberwein in pesniku „vierzeilerjev“ se je pridružilo živahno odobravanje. G. Wogel je dokazal, da je izvrstni krčmar. Zadnji gosti so bili tudi do 6. ure zjutraj na veselici.

Črna pri Prevalju. (Klerikalni shod.) Piše se nam: Dne 2. t. m. osrečil nas je zopet naš prvaški poslanec orglar Grafenauer s svojim obiskom, da bi nam o svojem delovanju v državni zbornici poročal. To pot Grafenauer ni prišel kot kmet v obrabljeni suknji in s širokim klobukom, kakor začasa volitev; ne, zdaj je prišel kot dobro rejeni, fini gospod. Shod je bil slabo obiskan; to je pač dokaz, da večina tukajšnjega prebivalstva o tem črnem poslancu noče ničesar vedeti. Med udeleženci je bilo opaziti oba duhovnika iz Črne, analfabeta gospoda župana, ki je med govorom vedno z glavo kimal, in nekaj črnih kmetov, delavcev, žensk in otrok. Ker Grafenauer med udeleženci nobenih nasprotnikov videl ni, upal se je prav izzivajoče govoriti. Pozabil je pa povedati, koliko svojih, na plakatih tiskanih obljub je doslej že izpolnil. Samoumevno je, da je tudi čez Nemce in naprednjake udrihal. Grafenauer naj bi raje kaj povedal o svojih somišljenikih, črnih sleparjih, ki so koroške kmete za več milijonov oropali. Prejšnje čase so bili klerikalci v državni zbornici najmočnejša stranka; zakaj pa takrat niso ničesar za ljudstvo storili? Tudi je Grafenauer rekel, da so mu socialni demokrati ljubši nego nemški narodnjaki. Zakaj ta pobožni orglar to pravi? Spominja se pač, da je pri zadnjih volitvah komaj še „zmagal“ in feltari torej že zdaj pri „brezverskih“ socialistih za glavo sove. Grafenauer, tudi prvaške hujskarije bode konec in resnica bode nad klerikalstvom zmaga. Mi napredni može v Črni pa bomo ljudstvu oči odpirali, dokler ne požene svoje hujskače čez kranjsko mejo!

Velden. Pri volitvi novega župana bil je c. kr. nadpoštar v p. gospod Anton Katschnig izvoljen.

Kdo vē kaj? Iz Tinja je izginil trgovski pomočnik Miha Veračnik. Nikdo ne ve, kam se je podal.

Smrtna nesreča. Iz Zgornje Bele se poroča, da je pri podiranju in prevažanju lesa v Flattachu tamošnji župan Leo Huder smrtno ponesrečil.

Svinjar. V Flatschachu so zaprli posestnika Jožefa Šorn, ker se je zagrešil nad večimi dečki.

Iz sani padel je v sv. Lovrencu pri Smorhorju posestnikov sin Jožef Oberepel. Brezvestnega so pripeljali domu, kjer je pa nesrečno kmalu umrl.

V snegu smrt našla je posestnica Asselnig. Ko je stala pred svojo hišo, padel je sneg v strehe in jo je zasul. Mrtvo so potegnili v snega.

Kupci,

kateri še hočejo kupiti zimsko blago po ceni naj pridejo v našo trgovino. — Vsakemu se bode ceneje dalo, ker hočemo zimsko blago prodati, in te priložnosti naj nikdo ne zamudi. S tem Vas vabimo, da se sami prepričate in Vas pozdravimo.

L. F. SLAWITSCH in HELLER trgovci v Ptuj.

Cestni rop. V Celovcu so zaprli brezposelnega mesarja Jožefa Meinhard, ko je prodajal uro. To uro je namreč pred par tedni neki gospej na cesti oropal.

Pri streljanju na šajbo v Saifnitzu se je sprožila neka puška. Krogla je zadela deklo Ano Melcher pri levem očesu in jo je težko ranila.

Zaprli so zaradi nevarne groznje čuvaja Jakoba Sobbe v občini Mallenitz. Grozil je sosedom s sekuro.

Grozna smrt otroka. Posestnica Petschak pri Zg. Beli pustila je 4 letnega otroka pod varstvom 11 letne hčerke Kristine. Ta je šla v hlev. Medtem je prišel otrok h peči, obleka je pričela goreti in mala je dobila tako hude opekline, da je v grozovitih bolečinah umrla.

Ustrelil se je v Celovcu natakarski učenec Vincenc Altenhuber. Bil je kmalu mrtev. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

Obesil se je v Kirschbachu pri sv. Mohorju hlapec Jakob Buchacher iz neznanega vzroka. Mrtvega so našli v dervarnici viseti.

=====

Jako koristno

je, ako ne zmanjka v otroški sobi nikdar Scottove emulzije. Mali jemljejo smetanasti preparat radi, dostikrat celo tako radovoljno, da sami zanj prosijo.

**SCOTTOVA
EMULZIJA**

je prav izborno sredstvo za izboljšanje

== pri kašlju ==

in mnogokrat preiskušeno varstveno sredstvo proti vednemu prehlajenju naših malih.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, je, ki je nad 35 let veljavna za dobroto in vpliv jamei. Cena originalne steklenice 2 K 60 h. — Se prodaja v vseh apotekah.

Edino prava in izrecna „Scottova“ emulzija za izboljšanje zdravja.

Oskrbovanje goveda in svinj v splošnem in posebnem.

Da imamo pri govedu kakor tudi pri svinjah največji možni dobiček in pri reji najlepše uspehe, je potrebno tudi dobro oskrbovanje in negovanje.

Namen, ki ga zasledujemo pri tem je, ohraniti živino kolikor mogoče zdravo, ker je med zdravjem in porabnostjo živine zelo ozka zveza. Samo zdrava živina je dobro porabna in dobičkonosna.

Iz gospodarskih razlogov se do živali stavijo večkrat zahteve, ki jih trajno ne morejo izvrševati, ne da bi trpele veliko škodo na svojem zdravju. Saj je na primer znano, da postanejo krave, ki dajejo zelo mnogo mleka, prav lahko tuberkulozne. Pri zgodaj zrelih svinjah nazadnje plodovitost. Tako je enostransko višanje porabnosti vedno zelo nevarno za zdravje živine. Tem bolj važno bo torej za praktičnega živinorejca prašanje, kako naj s pravilnim oskrbovanjem in negovanjem živine vse te nevarnosti po možnosti zmanjša in omeji.

To pa se posreči le tedaj, če se pri vsem tem opiramo na podrobno znanje vseh pojmov, od katerih je zdravje in uspevanje živine odvisno.

Umevanja za pravilno oskrbovanje živine pa je doslej med ljudmi žalobno zelo malo. Da živali ravno v tej stvari zanemarjamo, v tem tiči vzrok za neštete bolezni pri živali in za mnoge izgube pri živinoreji. Nobena žival pa ni za oskrbo in nego tako hvaljevna kakor svinja.

Med pogoje, ob katerih se pri živalih ves življenjski proces vrši redno, mirno in nemoteno, spada v prvi vrsti zrak (oziroma kisik, ki ga ima), ki ga žival ne more ne en trenutke pogrešati, nato hrana in razen obeh še svetloba in toplota.

Zdravje živali je odvisno od neprestanega dobivanja svežega kisika z zraka, ki oskrbuje premeno plinov v plućah (prestop kisika v kri in oddajanje ogljikove kisline iz krvi), in zato lahko zrak štejemo tudi med neobhodno potrebna živila. Čisti zrak je mešanica 21% kisika in 79% dušika. Če se to razmerje spremeni ali pridejo v zrak še druge sestavine, se skvari in postane nezdrav. Zdravju škodljiv in naravnost nevaren vpliv takega skvarjenega zraka prihaja v vpoštev pred vsem v zaprtih in ne dovolj prezračenih prostorih, kakor so ozki, prenapolnjeni in slabo prezračeni hlevi, zaprti železniški vozi, v katerih se živina dalje časa nahaja.

V takih prostorih se množina kisika zmanjša, ker ne prihaja od zunaj dovolj svežega zraka. Poleg tega pa se še poveča množina škodljive ogljikove kisline, ki jo živali oddajajo pri dihanju in ki se tvori v hlevu z razkrajanjem gnoja.

V slabo prezračenih hlevih se opaža tudi, da se poviša množina amonijaka, ki je v zraku. Ta plin na-

staja pri razkrajanju gnoja in se lahko opazi po svojem ostrem, bodečem duhu, ki sili na kihanje in kašelj.

Končno moramo seveda tudi opomniti, da določa vrednost zraka tudi množina vlage, ki jo ima.

Toplota zraka je tudi pomembna za zdravje, ker je mnogo odvisno od tega, da si ohrani žival lastno telesno toploto kolikor mogoče enakomerno in nespremenjeno.

Mraz škoduje posebno mladi živini, če dolgo časa trpi vsled njega. Velik del hrane se porabi za potrebno toploto in ne more priti v korist telesu samemu; živina zaostane v rasti.

Za mraz so posebno občutljivi mladi prasci in zato glejmo, da se nam ne skotijo po zimi.

Huda vročina škoduje živini in sicer tem bolj, čim bolj vlažen je zrak. Pri veliki vročini se prav rado zgodi, da debele svinje pocepaajo.

Končno moramo med pogoji za življenje navesti še luč, ki je kakor zrak, hrana in toplota, potrebna. Kako zelo je solnčna luč potrebna za življenje, to vidimo najlepše pri rastlinah. Sveža zelena barva, dišeče in aromatične snovi, vse to se razvije samo pod ugodnim vplivom luči. Rastline, ki zrastejo v temi, imajo mnogo vode, nabreknejo in dobijo nezdravo žolto barvo. Dasi vpliv luči (solnčne) na živali ni tako velik kakor na rastline, vendar se na vsak način pozna in uveljavja. Svetloba poživlja delovanje živcev in pospešuje premeno snovi. Živali, ki stojijo dalje časa v temnih hlevih, postanejo leni in izgube živahnost.

Pomanjkanje svetlobe se kaže posebno pri plemenski živini in pri mladi živini, ki še raste, na ta način, da živina zvidoma slabo uspeva.

Tudi ne smemo prezreti ugodnega vpliva solnčne svetlobe na razne klice in trose bolezni (bakterije), ki jih zadržuje v rasti ali naravnost pokončuje. V temnih in vlažnih stajah pa vsi ti povročitelji raznih bolezni veselo uspevajo in se krepko držijo.

Čim več mora biti živina v hlevu, tem bolj moramo skrbeti za to, da bo tudi v hlevu imela vse, kar je za življenje potrebno. V tem oziru se posebno pri svinjah mnogo greši. Večinoma so svinje obsojene k temu, da morajo vse svoje življenje prebiti v temnih, zatohlih luknjah ob nenaravni hrani, ne da bi imele kdaj luč, sonce, zrak in svobodno pašo.

Zato se nam ni treba prav nič čuditi, če izgubijo svinje v takih nenaravnih razmerah svoje naravno varstvo, odpornost, če se omehujejo, postanejo dovzetne za vse mogoče bolezni in če hitro kaj nalezajo. V naslednjem hočemo opozoriti na oze zdravstvene temeljne pogoje, ki jih mora splošno vsak hlev izpolniti, če naj živina, ki stoji v njem, uspeva:

1. Hlev mora biti suh in tople. Da se to doseže, ne smejo ležati njegovi temelji preniško, ker sicer voda ne more odtekati. Če so tla nepremočna in vlažna, gre vlaga po zidovju kviku in ga naredi vlažno. Vlažno zidovje pa zelo otežuje premeno hlevskega in zunanega zraka, jemlje svoji okolici toploto in viša življenjske zmožnosti raznih plesni in bakterij, ki se ga drže. Navadna posledica je, da se živina prehladi in splošno slabše uspeva. Kadar se stavijo novi hlevi, se naj temelj prej osuši.

Zidovje naj bo narejeno iz gradiva, ki prepušča zrak, ki je porozno. Delati zidovje ali stene v predelkih v svinjskih hlevih, kjer se rede svinje za plemo, iz cementa ali betona, pa je popolnoma pregrešno. Take stene so premrzle in že sama izkušnja je pokazala, da v takih hlevih živina ne uspeva.

2. Tlak v vsakem hlevu mora biti nepremočen. Sicer gre gnojnica v tla, se tam razkaja, izhlapava nazaj v zrak in ga kvari.

3. Hlevski zrak mora biti čist. To se doseže s primernim zračenjem, najboljšo s posebno ventilacijo, pri kateri gresta slab zrak in sopuh skozi lesen dimnik ven in prihaja pod stropom svež zrak v hlev. Preprih pa ne sme biti v nobenem hlevu.

4. Hlev mora biti primerno tople. Za mlado živino mora biti, kar se tako samo po sebi razume, bolj tople ko za staro. Najprimernejša toplota je od 12° do 15° C.

5. Hlev mora biti primerno svetel. Treba je torej za hlev dovolj oken. Tudi se svetloba hleva poveča z večkratnim beljenjem. Z beljenjem se tudi umorijo razni povzročitelji bolezni, ki se drže sten. Vsak hlev bi se moral vsako leto obeliniti.

6. Notranja oprava hleva mora biti primerna vsem ostalim zdravstvenim zahtevam.

Posebno važno je, da so jasli in korita dovolj nizka in tako narejena, da se lahko osnažijo. V svinjskih hlevih je jako primerno, če lahko napravimo posebna krmišča, kjer se krmijo vse svinje ob enem.

7. Ležišče živali mora biti mehko, toplo in suho in tako, da popije vsako tekočino. Z zdravstvenega stališča se mora zahtevati, da se naj strelja vsaki dan ob novi in menja, ker se z razkrajanjem strelje, scalnice in blata tvorijo razni zdravju škodljivi plini.

Glede izbire strelje so merodajne krajevne razmere. Najboljša strelja je pač le slama, posebno tedaj, če je zrezana približno 20 cm dolgo, ker se je pri tem precej prihrani. Glede šote treba omeniti, da je za svinjsko

streljo manj pripravna. Opazilo se je namreč že, da so prašički na šotni strelji oboleli. — Po zimi se mora bolj obilno nastiljati ko po leti.

8. Vsak mrčes se mora iz hleva po možnosti odstraniti in pregnati. V svinjskih hlevih se prav rade vgnezdijo podgane, ki svinje zelo načnejo. Če požre svinja ikrafto podgano, lahko postane sama ikrafta. Zato moramo gledati že pri stavbi svinjskega hleva na to, da za podgane ne bodo ostala nobena skrivališča in zavetišča. — Tudi je dovolj sredstev na razpolago, če hočemo zatirati podgane.

Mnogo trpi goveda v hlevu navadno od muh. Muh se obrabimo v hlevih na ta način: med toplim časom gledamo na to, da so hlevi kolikor mogoče hladni, zatennimo jih z oknicami ali zavesami, škropimo tla in gledamo povsodi na kolikor mogoče veliko snago. Ko hlev belimo, dodamo beležu nekoliko galuna.

9. Kakor vsako živo bitje, potrebujeja tudi svinja in govedo snage. To velja v posebni meri o svinji. Saj je popolnoma zagrešeno, če mislimo, da svinja ljubi in hoče imeti nesnago. Če je svoje življenje zaprt v svinjak in ima na razpolago, da se giblje in sprehodi, samo gnojišče, še nikakor ne smemo misliti, da ljubi nesnago.

Pri govedu in pri svinji je zelo važna snaga kože. Koža nima samo naloge, da izloča razne škodljive snovi (pot, loj za mast kože), ampak služi tudi za dihanje in zato je zelo važna, da njene luknjice niso zadane z nesnago. Dobra snaga je pol krme, pravi star pregovor, in resničen je. Govedo se naj vsak dan s ščetjo po celem telesu pokrtiča. Teleta pa odrgamo s šopom slame.

Velike množine nesnage operemo z vodo. Po leti se zelo priporoča kopanje živali, ki ga v času vročine svinje najbolj potrebujejo. Kakor govedo, gredo tudi svinje zelo rade v vodo. Kjerkoli se da, poskrbimo za to, da se bodo svinje lahko kopale. Če pa ni mogoče, jih polvajmo z vodo in na ta način umivajmo. Kjer skrbimo na ta način za svinje, se nam ni treba bati, da bi dobile uši ali razne kožne bolezni.

Če ima govedo mnogo uši, ga je dobro ostrčiti. Uši preganjamo na ta način, da spiramo živino s 5% mešanico lizola ali kreolina, sabadilovega jesiha ali pa da jo mažemo s svinjsko maslo, ki smo ji dodali nekoliko petroleja. Zanjde sredstvo je posebno pri svinjah zelo uspešno, mora pa se čez nekaj dni ponoviti, ko izlezejo iz gnid mlade uši.

Pri govedu, ki se ne pase, ampak stoji v hlevu, moramo posebno paziti na oskrbovanje in nego parkljev. Vsled predolgih parkljev dobe živali slabo stoječe noge in biki težko skačejo. Parklje, ki so predolgi, porežemo s posebnimi škarkami ali jih odsekamo z dletom. Najboljše je, če opravi to delo podkovač.

Že takrat, ko smo govorili o prehranitvi goveda in svinj, smo omenili veliki pomen, ki ga ima za svinje gibanje na prostem zraku; kjer ni pašo, tam se mora poskrbeti za to, da se živina lahko vsaj v okolih giblje. V okolih mora stati drevje, da lahko živina dobi po potrebi tudi senco.

Tudi je dobro, če se v svinjskem okoliu postavi mala baraka, kamor gredo svinje v deževnem vremenu ali pa po noči. Po leti so lahko svinje tudi vso noč zunaj. Kakor svinje, lahko tudi govedo prenoči na prostem.

Tudi ne smemo pozabiti, da je gibanje na prostem v svežem zraku posebno dobro za breje krave in plemenske bika.

Končno moramo omeniti še eno točko, ki spada tudi v poglavje, ki govori o oskrbovanju in negi goveda in svinj, to je vsakdanje pozorno opazovanje, kako se živina počuti, ali rada žre ali ne itd. Na ta način lahko vsako nerednost ali nepravilnost še o pravem času zaznamo in si še o pravem času poskrbimo živinozdravnikovo pomoč.

(Gosp. Glasnik.) pl. Naredi.

Prošnja.

Bodite tako dobri in dajte

vbogim pticam

živeža! Saj vidite, da je huda zima; povrnilo vam bodo po leti tisočkrat! — Imejte tudi z živino usmiljenje, da ne bodo v zimi trpele; dajte s tem lepe izgleda o milosti, posebno otrokom!

Draginja živeža je že naravnost neznosna postala. Zato moramo sedaj zelo umno gospodariti. Tako se n. pr. Vaši stroški znatno zmanjšajo, ako rabite pomožna sredstva za kuhanje, kakor so Maggijevi izdelki; ti so povsod dobro znani in se odlikujejo po nizki ceni, katere je že od nekdaj vedno enaka.

Znizanje vozilne za Tomazevo moko. Ker dovolj železniške uprave do 15. maja 50%, no znizanje vozilne za Tomazevo moko, naj bi noben kmet ne zamudil, te prilike izdatno porabi. Znano je, da umetno gnojenje zemljo izboljša. Tomazeva moka je najcenejše gnojilo s fosforjevo kislino in je neobhodno potrebna, da se doseže lepe uspehe na polju in travniku.

Bolnike, ki slabo slišijo, katerim teče ali šumi v ušesih, ki so temporarno gluhi, opozarjamo na dra. Schmidt olje za sluh.

Motorji

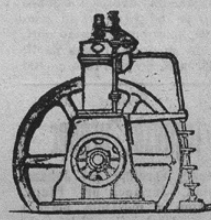
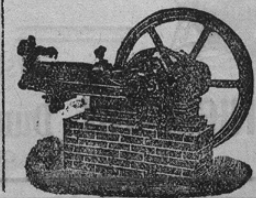
za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1¹/₂ vinarja za uro in konjsko moč.

Bencin-, petrolin- in benecol-motorji ležeče in stoječe konstrukcije od 1 do 50 HP, ter lokomobilni od 2 do 20 HP. Obratni troški 5 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč.

J. Warchalowski

Dunaj, III. Paulusgasse 3. — Budapest, VI. Váci körút 37.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupecv brezplačno.

P. n. inzerentom!

Znana je priljubljenost in razširjenost našega lista, ki je največji in najcenejši slovensko pisani tednik. Gotovo ima tudi največje paklado. Vsled tega je umevno, da se „Štajerca“ kot inzeratni list najboljše obnese. Največje firme postale so že z velikim uspehom naši inzerenti. Z novim letom smo inzeratno tarifo nekaj spremenili. Razni vzroki pa so nas zopet prisilili, da opustimo računanje inzeratov po vrsticah in da vpeljemo računanje po prostoru, kakor je bilo že preje v navadi. Odslej velja za inzerate sledeča tarifa:

1 stran	kron 80.—;
1/2 strani	40.—;
1/4 "	20.—;
1/8 "	10.—;
1/16 "	5.—;
1/32 "	2.50;
1/64 "	1.—.

Pri večkratnem inzeriranju in pri večjih naročilih veljajo seveda še posebne določbe z večjimi popusti.

Prosimo p. n. inzerente, naj nas blagovolijo i z naprej počastiti s svojimi prijaznimi naročili!

Uprava „Štajerca.“

Loterijske številke.

Gradec, dne 3. februarja: 65, 86, 13, 57, 83.
Trst, dne 10. februarja: 38, 66, 71, 30, 8.

Učenec

za trgovino s knjigami in papirjem s par razredi gimnazije iz dostojne družine se sprejme pri
W. Blanke v Ptuj.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in neugodnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 2 gld. z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni 105

Apotheke „Zur goldenen Sonne“, Jakominiplatz 24, Gradec.

Posljam orožje vseh vrst, kakor Hammerles puške, Trojke Lankaster- in flobert-puške, revolverje, pištole itd. po izdelovalni ceni. Popravila najceneje. II. ceniki zastojni in franko. D. Dušek, tovarna orožja, Opocno št. 2052 na drž. žel., Česko. 1105

Dekla, čedna in zna nekaj nemške in ženskega ročnega dela se sprejme proti mesečni plači 12 K za sedaj pri gospoj Sprung, so-progi nadgeometra v Ptuj, Scheibl-hiše pri fotografu, Anastasius-Grünstr. 18. 117

Hiša na Hajdini pri Ptuj, 1/4 ure od mesta, pri okrajni cesti, 10 minut od farne cerkve Hajdin; novo zidana hiša s ciglom krita in 10 let davka prosta, obstoji iz 2 sob, kuhinje, klet, spajz, ena štala, 3 svinjaki, vodnjak na dvorišču z dobro vodo in rodovitni vrt za zelenjavo, sposobno za vsako obrt. Vpraša se pri g. Tomas Zarli, Hajdina št. 68 pri Ptuj. 106

Priden, trgovski učenec

se takoj sprejme pri Johann Toplak, Juršinci pri Ptuj, trgovina z mesanim blagom in deželnimi pridelki. 93

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri g. Jakob Lopan, Hraštnik pekovski mojster. 73

Na pljučah in vratu trpeči, astenatiki in v goščancu bolani!

Kdor hoče svojo pljučno ali vratno bolezen, celo najhujšo, svojo astmo, pa če je še tako zastarela in skoraj nevdarljiva, enkrat za vselej odpraviti, ta naj se obrne na A. Wolfsky, Berolin N. Weissenburgerstr. 79. Tisoče zahval so jamstvo za veliko zdravilno moč njegove kure. Brošura zastoj. 887

Proda se lepo posestvo tik „Volksgartena“ (Ptuj); ima 2 hiši, hlev za svinje, 2 kleti, 3 orale njiv, sadonosnik in tudi nekaj gozda. Vpraša se pri Trezi Emeršič, posestnici No-vavas (Neudorf) štev. 61. pri Ptuj. 119

Razglas prostovoljne dražbe.

Krajni šolski svet pri Sr. Barbari v Halozah proda staro enonadstropno šolsko poslopje

tik cerkve na prostovoljni javni dražbi, ki se vrši v četrtek dne 7. marca t. l. ob 1. uri popoldne na licu mesta.

Poslopje je docela obnovljeno. Prihiti je kaj primerno za kacega trgovca. Tu že nekaj let nastanjena trgovina prav dobro uspeva.

Prvo nadstropje bi pa dalo zdravniku, ki je tukaj tako nujno potreben, primerno in prostorno stanovanje. Potrebna pojasnila daje krajni šolski svet Sr. Barbara v Halozah

9. februarja 1912.

Načelnik: Anton Rakuš.

111

Zahvala.

Podpisano občinsko predstojništvo se čuti prijetno prisiljeno in smatra za svojo dolžnost, da velečenemu gospodu državnemu poslancu **Josefu Nagole v Velikovu** tem potom javno najudanejšo in najglobljejšo zahvalo izrazi. Le vsled njegovega požrtvovalnega in neumornega delovanja se je posrečilo, tpečim posestnikom in prebivalcem tukajšne občine v izdatni množici krmilna sredstva za slučaj sile pridobiti. Naj bi ostala temu pravemu ljudskemu zastopniku njegova prčtvovalnost in veselje do dela za splošni blagor ohranjeno!

Občinsko predstojništvo Žitaravas (Sittersdorf) na Koroškem,

dne 13. februarja 1912.

Župan: F. Seifritz l. r.

112

Redki priložnostni nakup

ali pa tudi ugodno v najem se da hiša za obrt, ki obsega: 4 sobe, 1 kuhinjo, 1 spajzo, verando, 3 kleti, leži na najzvišjeji okrajni cesti, 9 kilometrov od Ptuja, jako primerna za trgovino z mesanim blagom, za nakup sadja, jaje, perlatine, vina, drv, sploh jako dober prostor; nadalje popolnoma novo zidana kovačnica v najboljšem prometu, za najemnika kovačnice nova hiša z remizo, 2 orala travnika s sadonosnikom, se zaradi družinskih razmer za 14.000 K proda. Naplaček samo par 1000 K, ali jako ugodno. Ponudbe na Hans Schusteritsch v Št. Vidu pri Ptuj. 118

Dva učenca

se sprejmeta za trgovino z barvnim blagom in za slikarsko ter plesarsko obrt, katere si lahko tudi oba priučita. Stanovanje in oskrba v hiši. Vpraša se pri Augustu de Toma, trgovina z barvnim blagom v Celju 114

Vinogradniki in veleposesniki pozor!

Oženjen 35 let star mož z lepimi spričevali išče službe, šafarja ali majarja pri večjih vinogradih, trsnicah ali pri večjem posestvu; kedo? pove upravnistvo „Štajerca“. 107

Hiša

nova, zidana, z vrtom in njivo, v lepem kraju ob cesti blizu trga, na Logu pri Sevnici, se iz proste roke po nizki ceni proda. Resni kupci naj se oglase pri Ivanu Richlij, Log število 1., pošta Radna pri Sevnici. 109

K predpustnim dnevom priporočam iztoč naturnih v

J. Kräber, Ptuj, Allerheiligengasse 13.

novi ljutomerski risling 72
staro zavrčko vino 80
sveži sadni most 32

Vinogradniški ekonom

z večimi delavskimi močmi za Zavre se tak sprejme. Istotako se

viničar

zvečimi delavskimi močmi za Zavre takoj sprejme. Vpraša se pri g. S. Hutter v Ptuj.

Gostilniška realiteta

hiša, gospodarsko poslopje, 4 orali zemljišča vrt za sedeti, kegljišče, ob državni cesti v sred pota Gradec-Maribor, pomožna postaja za kosa sarje, v bližini železnice, velikega trga in dinstrijskega kraja, — se zaradi bolezni in d žinskih razmer poceni proda. Naslov: Baumw bei Lebnitz.

Ženitna ponudba.

Stalno nastavljen držav. poduradnik, 32 let star, hi posestnik, želi v svrhu poročitve, vsled pomanjka drugega primernege znanstva, tem potem seznanjen gospodično ali vdovo brez otrok v starosti od 30 naprej in s primernim premoženjem. — Samo resne podpisane ponudbe sprejema uprava lista pod šifro „Sreča“.

Oves („Willkomm“)

Ta težka vrsta ovsu dozori na vsaki zemlji in se je kot najranj ter najzidatnejša izkazala; tudi daje visoko, jako dobro krm slamo in se ne poleže. Kér se ta oves na redko seje, zadost 60 kil za en oral. Poslje se 25 kil K 9—, 50 kil K 17—, 100 K 32—, z vrečo vred. Vzorne vrečice po 5 kil po pošti fra proti vpošiljalvi K 3.20. Benedikt Hertl, graščak grad Gellie Konjicah (Štajersko).

Lepo posestvo na prodaji

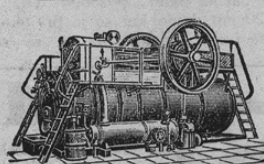
Eno uro od Velikoveca, severno, proti Grebinju, se iz proste proda mala kmetija, ki obsega 1 joho sadnega vrta, vse zasaje 5 joh travnikov, kjer se trikrat kosi, ob robih sadje, njiv 11 dober grunt, 5 joh lepo rastočega gozda, dobro ohranjeno polje vse v ravnini pri cesti. Kupci naj vpasajo pri lastniku Gregu Rotenzopf, p. d., „Hoinig“ v Glebach, pošta Haimburg pri Velikovecu (Koroško).

Proda se

p. d. Riegel-posestvo v Šmarjeti pri Velikovu na Koroškem, ki obsega 135 ar travnika, 1 ha 24 polja in 2 ha 84 ar gozda. Dobri kraj za gostilno kramarjov, katera podjetja se že skozi 40 let v hiši d Kupna cena 15 000 K. Natančna pojasnila daje J. Sporn, nadučitelj, Möchling P. Gallizien, Koroško.

Pri suši in pomanjkanju vode so za lastnike vodne moči patentni lokomobili z vročo paro firme

Heinrich Lanz, Mannheim

hitro v promet postavljena, cena, jako štedilno delujoča in za vsako kurjavo primerna

rezervna moč Avstrijska prodajalna pisarna:

EMIL HONIGMANN Dunaj, IX/4, Löblichgasse 4.

I. u. telefon 1559 4. Obisk inženirja zastoj.

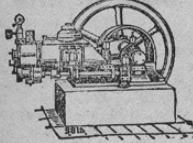
314

Langen & Wolf

Dunaj X, Laxenburgerstr. 53
Inženirska pisarna: Gradec, Annenstr. 10.

originalni „OTTO“-motorji

za bencin, bencol, petrolin, „sauggas“ in surovo olje.

Bencin-lokomobili

s streho ali brez nje.

Mašine za obdelovanje lesa.

Kompletno pohištvo za žsge in mizarске delavnice.

Ledenice in hladilne uredbe

Obisk inženirja, proračun stroškov, projekt 526 A.
B. Z. zastoj. 869

Mislite

v pravem trenutku nato, da začete komaj vidni kašelj
zamore bili začete resnejši boleznj in odpravite bolezen
pravočasno potom priznanega, zdravniško priporočenega,
dobrookusnega

Thymomel Scillae

da preprosto pretečo nevarnost! Da jim to podeli takoj
pri nastopivšem kašlju, katarhu itd. Tudi pri oslovskem
kašlju najboljše izkušeno in hitro vplivajoče. Izdelovanje in
glavna zaloga

B. Fragnerjeva apoteka c. k. dvorni liferanti

Praga III, št. 203.

Prosimo, vprašajte Vašega zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco pri naprej plačilu
2-90 K. 3 steklenice pri naprej plačilu 7— K. 10 steklenic
pri naprej plačilu 20— K.

Pozor na ime preparata,

izdelovalca in na var-

stveno znamko.

Zaloga v apotekah. V Ptuj pri apoteki Ig. Behrbalk in H.
Molitor. 967

Friedrich Ogris

tovarna pušk

Sv. Marjeta v Rožni dolini

(Koroško)

se priporoča za dobavo najfinjših, prvo-
razrednih pušk za šajbo in za lov vsa-
cega zistema, repetirskih pušk, dvocev-
k, flint (Büchsfinten), istih za kozle, trocev-
k, stucnov za lov, itd. z ali brez petelinov.

**Popravila, predruge, no-
ve šaftanje,**

prevzame se radovoljno in izvrši v naj-
krajšem času ceno in dobro. Največji in
najskrbnejši trud za realno in dobro po-
strezbo. Ceniki brez stroškov. — Wernld
infantirskih pušk, model 67/77 prenar-

jenih za Lancastre-srot-patrone, kal. 28, 1 komad z zavojem

samo 14 kron;

Ako se vzame 10 komadov, dobi se 1 zastoj. Prazne patrone
se vsaki puški dodatno doda. Garantirano izborni strel. Ne
zamudite takoj naročiti.

Premija za čitatelje tega lista.

Mi podarimo 3000 parov čevljev!

V svrhu vpeljave naših izvrstnih velece-
gantnih ševr. usnatih čevljev na znore iz
najboljšega trajnega usnja, moderna facija,
razdelimo 3000 parov glasov slike.
Plačati je edino delavska plača K 15—
za 3 pare. Oddajamo popolnoma po Vaši
volji čevlje na znore za gospode ali dame
v vsaki zaželjeni številki ali centimeterski
meri. Dobite torej za le K 15— 3 pare
izvrstnih čevljev, ki stanejo drugače 42 K
in s katerimi boste gotovo jako zadovoljni.* Se razpošilja proti
povelju ali naprej plačilu. Izmenjava dovoljena, torej brez rizike.
Vsa naročila je nasloviti na

fabriko čevljev, Oswiecim št. 32 (Avstrija).

*) Šele po Vašem priporočilu nam naj dobiček nastane.

Jaz sem moja lesno trgovino v Ptuj
prodal, in dam na znanje, da jo od novega
leta naprej pri moji parni žagi na Rago-
znici, 5 minut od Ptujskega kolodvora,
naprej peljam, kjer se vse sorte lesa po
ceni prodaja in tudi nakupi v velikem;
ravno tam se tudi posestnikom vsakni les
po najnižjih cenah razžaga in tudi hoblja.

Adalbert Ružička m. p.

Naznanjam vsem cenjenim strankam v Celju
in v okolici Celja, da sem s 1. februarjem v
Grazerstraße št. 15 v hiši gospoda Mastnak
odprl

zalogo čevljev

katera je bogato založena z vsemi raznovrstnimi
čevlji za gospode, dame in otroke v najfinjši
kakor tudi najcenejši izbiri.

Za obilni obisk se priporoča.

Ivan Berna.

Zaloga čevljev v Herrengasse št. 6
ostane nespremenjena.

Malo posestvo

se prodaja na Krčevini pri Ptuj št. 16, cesta v
Vrberberg, posestnica Rosalia Krainz, stanovalna
hiša, gospodarsko poslopje, sadonosnik, vrt za
zelenjavo, njiva, gozd. Več pove upr. „Štajerca.“

Jako ugoden nakup

lepega posestva z veliko prostorno hišo, kjer je
bila dolgo let trgovina in gostilna; obširno go-
spodarsko poslopje z veliko vinsko kletjo, dva
velika domača vrta, okoli 6 oralov prvorazrednega
zemljišča; vse blizu postaje Poljčane na Spodnjem
Štajerskem, je pod ugodnimi kupnimi pogoji takoj
na prodaj. Naslov pri upravnistvu „Štajerca.“

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba už-
galič. Kupujte in zahtevajte
po vseh trgovinah „Štajer-
čeve užigaličice“! Glavna
zal. firma brata Slawitsch
v Ptuj.

Rabljeni

motorji za surovo olje

izvrstno ohranjeni 3—50 PS pod polno
garancijo se ugodno prodajo. Prvo-
razredni fabrikati! — Prij. ponudbe

na

Leo Klein, Dunaj I,

Klugerstr. 5/St.

Hranilnica (Sparkassa)

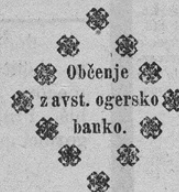
vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena

leta

1862.

priporoča se glede vsakega med
hranilnične zadeve spadajočega
posredovanja, istotako tudi za
posredovanje vsakršnega posla
z avst. ogersko banko. Stran-
kam se med uradnimi urami
radovoljno in brezplačno vsaka
zadeva pojasni in po vsem
vstreže.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno - hranilni-
nem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Vstanovljena

leta

1862.

Giro-konto pri
podružnici avst.
ogerske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob
delavnikih od
8—12 ure.

Ravnateljstvo.

„Titania“

brzoparilnik za živinsko krmo

je čist iz kovanega že-
leza in železne ploče-
vine, zaradi tega nepo-
kvarljiv.

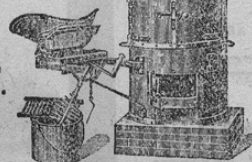
Nenavadno hiter razvi-
tek pare.

Pošiljamo na poskušnjo.

Titania-Werke, Wels 135, Zg. Avst.

Največja specialna to-
varna parilnikov na
Avstro-Ogrskem.

Glavno zastopstvo za Štajersko: Franc ASEN, Gradec Mariengasse 22.

Vsaka kurjava porab-
ljiva.

70% prihranjenje
kurjave.

Išče se zastopnike.

Zahtevajte cenike.

1000 kron plačila

Obs. diskretni zavoj.

Mi smo edina trdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dni z rabo Cara lasnega balzama povzročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starih) povzročiti. Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumrle lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dni in dobi se vsled tega v jako kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obraščene in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabile.

Gospod Josef Silhany piše:

Velečena firma!

Ker je moj prijatelj z Vašim balzomom tekom 3 tednov lepo rast brade dosegel, prosim, da mi pošljite en paket Cara à 6 kron po povzetju.

Z velepoštovanjem

Josef Silhany, Erzebetfalva, Ogrska.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lastno sredstvo tekom 12 dni in sicer z dobrim uspehom; moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasi, odkar sem pričel Vaš lasni balzam rabiti. Tudi moja brada postane brezdomno krepkejši kakor prej. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče bodeh to sredstvo vsem priporočal, ki imajo zanj rabo. Z najboljšo zahvalo ostajam Vas

O. V. M. Kopenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko. Razpošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo specialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

Cara-Haus, Kopenhagen 283., Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

Po zelo znižanih cenah!

Ivan Berna

v Celju, Herrengasse šte. 6

filijala Grazergasse šte. 15, in telefon šte. 87/VIII., telefon Herrengasse šte. 94/II, priporoča svojo bogato zalogo obuhval za pomladansko letno in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tuje izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v največji izbiri. Priporočam tudi specialistom prave gorke in lovške čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju.

Ne pozabite

ime „Contrheuman“, kajli tudi Vi zamorete to priznati, zdravniško priporočeno, sredstvo pri nastopu revmatičnih, gihtičnih ali neuralgičnih bolečinah enkrat potrebovati, katero

CONTRHEUMAN

(besedna znamka za Mentholo salicilizirani ekstrakt, iz koštanjev) pri revmatizmu, gihtu, neuralgiji in ozeblini itd., katero je vedno zanesljivo sredstvo, ki za hitro pomirjenje in vstavljenje bolečin, odstranjenje oteklin in zopetno vstavljenje gibčnosti členkov ter odstranjenje čutov (Kribeln) sigurno presenetljivo vpliva pri obkladih, obrihanju in masiranju.

1 tuba 1 krono.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerjevi apoteki

c. k. dvorni literanti, Praga III. št. 203

Pri naprej-plačilu K 1.50 se 1 tubo }
" " " 5. " 5 " }
" " " 9. " 10 " }
franko pošlje

963 Pozor na ime preparata in izdelovalca!

Zaloga v apotekah. V Ptuj apoteka I. Behrbalk in H. Molitor.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 60; postrežba K — 10.

Karl Kasper

trgovina z mešaním blagom in zaloga smodnika

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo

225

špecerijskega blaga,

nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnore ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit itd., nadalje raffinabast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah.

Le pri rabi od l. 1886 izredn. odlik. z

826

znamko

„Seehund“
gumi-tran-ma-
zilo za usnje se čevlje

res nepredorne za vodo, mnogo trajneše, mehke in vkljub temu za »viks« zmožne napravi. Tudi za vozne odeje, oprege za konje, jermenja itd. izvrstno. Povsod v dohaz à 30 h in več; kjer ne, pa direktno potom edinega izdelovalca **I. Lorenz & Co., Eger i/B. ter Böhme & Lorenz, Chemnitz i/Sa.** Sodbe se glasijo:

Na rekomandacijo grofa Merveldt in več drugih oficirjev prosim, da mi pošljete 1 kilo gumi-trana. Magliano-Veneto, Italija, dne 25./3. 1902. Ferdinand Baron Bianchi

Podpisani naznanja p. n. občinstvu v Ptuj in okolici, da se nahaja od 1. februarja t. l. njegovo stanovanje in pisarna v Strohmayr-ovi hiši, Ptuj, Friedauerstr. 2, parna žaga pa v Rogoznici pri Ptuj.

Z velespoštovanjem

Adalbert Ružička.

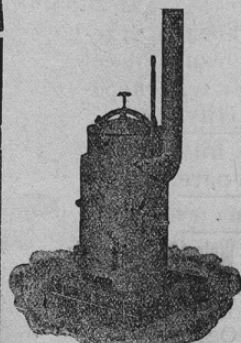
5.000 najfinejših higijeničnih

zavitkov za cigarete

(Hülsen) »Primus« s preparirano vato »Optimus« pošlje za 10 K: Prva gališka fabrika za cigaretne zavitke

„Primus“, Lvov, Godecka 35.

1084

Zahtevajte cenike!

765

Delniška družba

ALFA

brzoparilniki za krmo

so najboljši!

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kove nega železa in železne pločevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Alfa Separator

Dopisuje se slovensko

Dunaj XII/3

Ceno Posteljno Perje

1 kila sivega slisanega K 2—, boljsega K 2-40, pol-bele prima K 2-80, belega K 4—, prima mehkega kot dan K 6—, veleprima K 7—, 8— in 9-60. Danne, sive K 6— K 7—, bele prima K 10—, prani flaum K 12— od 5 k naprej franko.

gotove napolnjene postelje
iz tesno-nitega, rdečega, plavega, rumenega ali belega lala (Nanking), 1 tuhent ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z glavnima blazinama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka dovolj napolnjeni z novim sivim flaumastim in trajnim stelnim perjem K 16—, 12—, 14—, 16—, danne K 24— Posamezne tabne K 10—, 12—, 14—, 16—, Posamezne glavne blazine K 3—, 3-50, 4—. Tabne 200x140 cm velike K 13—, 18—, 20—. Glavne blazine 90x70 cm velike K 4-50, 5—, 5-50. Spodnje tuhtne iz najboljsega postelnega grad 180x116 cm velike K 13— in K 15— pošilja po povzetju ali naprej plačilu

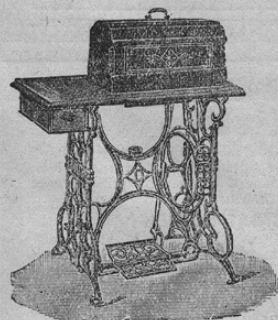
Max Berger, Deschenitz št. 344/a (Böhmerwald)
Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustr. cenik o postelnem blagu zastoji. 76

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianplatz in Ungarstap
priporočajo izvrstne stroje (Nähmaschine) sledeči ceni:

Singer A ročna mašina . . . K 50—
Singer A . . . K 60—
Dürkopp . . . K 70—
Singer . . . K 70—
Dürkopp . . . K 130—
Ringschiff za šivilje . . . K 130—
Dürkopp . . . K 140—
Zentralbobbin za šivilje . . . K 160—
Ringschiff za krojače . . . K 160—

Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil,

Luxusausstattung . . . K 160—

Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje . . . K 160—

Minerva A . . . K 120—

Minerva C za krojače in čevljarje . . . K 160—

Howe C za krojače in čevljarje . . . K 90—

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke.

Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solitero je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.

Cenik brezplačno.

Varstvena marka „Anker“

Liniment Capsici comp.

namoestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljalo, izvrstno in bolečino odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah 80 h, 1-40 in K 2—. Pri nakupu tega prijubljenega mačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v stekleni ljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se do pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.

Razpošilja se vsak dan.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.